

KALENDARIUM (vybraná významná výročí) 2022

10.5.1627	Ferdinandem II. vyhlášeno Obnovené zřízení zemské pro Čechy – konec náboženské (konfesijní) svobody
18.5.1432	„Chebský soudce“ – husité uzavřeli dohodu s vyslanci Basilejského koncilu, kterou podmiňovali svou účast na něm (významný úspěch husitů: koncil poprvé nad sebou uznal autoritu Bible a jejího výkladu církevními otci)

Leden

1.1.1557	* Štěpán Bočkaj , kníže a vedoucí osobnost stavovského povstání v Uhrách 1604–1605, v důsledku čehož uherský sněm legalizoval luterány a kalvinisty
5.1.1842	† Jiří Opočenský , moravský superintendent HV v Jimramově
8.1.1422	Žižkovo vítězství u Německého Brodu
11.1.1877	† Janko Vlastimil Matúška , básník, autor duch. písní i textu slovenské národní hymny „Nad Tatrou sa blýska“
12.1.2012	† Milan Salajka , teolog, profesor a děkan Husovy československé bohoslovecké fakulty
13.1.1572	† Jan Augusta , biskup Jednoty bratrské, skladatel duchovních písní
19.1.1867	* Ferdinand Hrejsa , evangelický teolog a historik
24.1.1852	† Ján Kollár , evangelický kazatel, básník a historik
27.1.1997	† Božena Komárková , filozofka a teoložka, signatářka Charty 77

Únor

7.2.1862	† František Škroup , autor písně „Kde domov můj“, jejíž první sloka je českou národní hymnou
8.2.1622	† Matouš Konečný , senior a biskup Jednoty bratrské
9.2.1942	† ThDr. Gustav Adolf Procházka , patriarcha CČS(H) v letech 1928–1942 (narozen 11. 3. 1872)
11.2.1547	† Jan Roh z Domažlic, biskup Jednoty bratrské, teolog luterské orientace
16.2.1497	* Philipp Melanchton , luterský biskup, pokračovatel M. Luthera, „učitel Německa“, autor augšpurského vyznání víry z roku 1530

- 21.2.1522 dr. Martin Luther dokončil překlad Nového zákona do němčiny
27.2.1812 * Samo **Chalupka**, slovenský evangelický farář a básník

Březen

- 1.3.1457 v Kunvaldu založena Jednota bratrská (pamětní den)
2.3.1282 † **sv. Anežka Česká** (Přemyslovna), abatyše, zakladatelka křesťanských sociálních ústavů
4.3.1962 † Jan Vladimír **Šebesta**, evangelický farář, zakladatel Jeronýmovy jednoty
5.3.1882 * doc. PhDr. Antonín **Boháč**, statistik, synodní kurátor ČCE
9.3.1422 † Jan **Želivský**, radikální pražský teolog, popraven
13.3.1977 † Jan **Patočka**, český filozof, signatář a mluvčí Charty 77
15.3.1932 * ThDr. Radoslav **Hobza**, farář CČSH a historik
28.3.1592 * Jan Amos **Komenský**, biskup Jednoty bratrské, pedagog, „učitel národů“
29.3.1372 vysvěcen klášter Na Slovanech
31.3.1462 papež Pius II. jednostranně zrušil basilejská kompaktáta

Duben

- 3.4.1922 * Jan Milíč **Lochman**, teolog, rektor basilejské univerzity
12.4.1437 v Praze slavnostně vyhlášena basilejská kompaktáta
20.4.1872 † Andrej Braxatoris **Sládkovič**, evangelický farář, básník a literární kritik
21.4.1782 † Jan Theofil **Elsner**, reformovaný kazatel v Berlíně, titulární bratrský senior, autor Elsnerova kancionálu
23.4. 997 † **sv. Vojtěch** Slavníkovec, druhý pražský biskup, „první Čech Evropan“
24.4.1822 Janko **Král'**, slovenský básník a buditel
27.4.1452 Jiří z Poděbrad zvolen správcem české země
28.4.1962 † ThDr. František **Hník**, biskup CČS(H), profesor a děkan Husovy československé bohoslovecké fakulty
29.4.1622 pražský arcibiskup J. Lohelius zakázal přijímání pod obojí

Květen

- 2.5.1922 * Luděk **Brož**, evangelický teolog, novinář, profesor a děkan Komenského evangelické bohoslovecké fakulty
- 10.5.1627 Ferdinandem II. vyhlášeno Obnovené zřízení zemské pro Čechy – konec náboženské (konfesijní) svobody
- 18.5.1432 „Chebský soudce“ – husité uzavřeli dohodu s vyslanci Basilejského koncilu, kterou podmiňovali svou účast na něm (významný úspěch husitů: koncil poprvé nad sebou uznal autoritu Bible a jejího výkladu církevními otci)
- 21.5.1892 † August Horislav **Škultéty**, evangelický duchovní, spisovatel, profesor gymnázia v Revúci
- 26.5.1952 † Václav **Vančura**, pedagog, první český biskup Jednoty bratrské po J. A. Komenském v naší zemi
- 27.5.1942 úspěšně proveden atentát na zastupující říšského protektora Reinharda Heydricha
- 29.5.1637 † Jiří **Třanovský**, evangelický duchovní, autor Cithary sanctorum (narozen 27. 3. 1592)
- 30.5.1252 † **sv. Zdislava** z Lemberka, léčitelka, patronka severních Čech a rodinného života

Červen

- 1.6.1822 * Ján Francisci **Rimavský**, advokát, státník, organizátor dobrovolnických jednotek v letech 1848–1849, předseda Matice slovenské
- 10.6.1942 středočeská obec Lidice srovnána se zemí nacisty
- 12.6.1927 † ThDr. Karel **Farský**, modernistický kněz, zakladatel a první patriarcha CČS(H)
- 14.6.1932 † ThDr. Ferdinand **Císař**, člen prvního Synodního výboru ČCE
- 16.6.1722 v Sasku založen Ochranov (Herrnhut)
- 17.6.1412 mistr Jan Hus vystoupil proti odpustkům a nazval papeže antikristem
- 21.6.1621 poprava 27 představitelů českého stavovského povstání na Staroměstském náměstí v Praze, mezi nimi i Jána **Jesenského**, lékaře a diplomata, původem ze Slovenska

Červenec

- 2.7.1917 vítězství československých legií u Zborova

- 6.7.1415 M. Jan **Hus** upálen v Kostnici
- 11.7.1412 veřejně s'tati tovaryši Jan, Stašek a Martin – první husitští mučedníci
- 13.7.1652 posvěcení Mariánského sloupu v Praze kardinálem Arnoštem Vojtěchem z Harrachu za za přítomnosti císaře Ferdinanda III.
- 16.7. 622 hidžra, přesídlení Mohameda z Mekky do Mediny – počátek islámu
- 18.7.1912 * Jindřich **Mánek**, český teolog
- 31.7.1627 vydán protireformační mandát pro Čechy a Moravu v rámci Obnoveného zřízení zemského

Srpen

- 3.8.1872 † Josef **Růžička**, český evangelický teolog
- 4.8.1427 vítězství husitů u Tachova nad křížovou výpravou proti „kacířským Čechám“
- 4.8.1992 † František kardinál **Tomášek**, profesor a český teolog
- 6.8.1682 † Ján **Sinapius-Horčička**, evangelický duchovní, pedagog a spisovatel, zemřel ve vyhnanství
- 18.8.1772 * Matúš **Blaho**, slovenský náboženský spisovatel a evangelický duchovní
- 19.8.1662 † Blaise **Pascal**, francouzský fyzik a matematik, sympatizující s jansenismem, rovněž i filozof a teolog
- 22.8.1547 krvavý sněm v Praze, poprava 4 představitelů prvního stavovského odboje proti Ferdinandu I. Habsburskému, omezení práv českých stavů
- 24.8.1572 Bartolomějská noc, při níž došlo k vyvraždění hugenotů ve Francii, vč. předáka admirála Gasparda de Coligny
- 24.8.1822 * Benjamin **Košut**, evangelický farář
- 29.8.1602 Rudolfem II. obnoven Svatojakubský mandát proti Jednotě bratrské

Září

- 2.9.1567 * Juraj **Thurzo**, dědičný oravský župan, uherský palatin, svolavatel Žilinské synody v roce 1610, ochránce evangelíků na Slovensku

- 4.9.1942 † **sv. Gorazd II.**, biskup Pravoslavné církve, popraven za ukryvání atentátníků na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha
- 9.9.1437 † Jan **Roháč z Dubé a na Sioně**, husitský hejtman a poslední odpůrce krále Zikmunda, popraven
- 9.9.1972 † prof. ThDr. Josef Bohumil **Souček**, profesor Komenského evangelické teologické fakulty v Praze
- 10.9.1982 † Jan Blahoslav **Čapek**, komeniolog, spisovatel a filozof
- 14.9.1937 † Tomáš Garrigue **Masaryk**, prezident ČSR, český státník a filozof
- 16.9.1732 sedláci z Opočenska žádali vrchnost o povolení bratrské evangelické víry
- 26.9.1212 císař Fridrich II. Štaufský vydal Zlatou bulu sicilskou

Říjen

- 2.10.1972 † František Mrázek **Dobiáš**, profesor Komenského evangelické bohoslovecké fakulty v Praze
- 8.10.1772 † David **Nitschmann**, misionář a biskup Jednoty bratrské
- 11.10.1424 † Jan **Žižka** z Trocnova, geniální husitský vojevůdce
- 18.10.1412 vydána papežská klatba na mistra Jana Husa
- 22.10.1512 dr. Martin Luther jmenován profesorem teologie ve Wittenbergu
- 28.10.1767 * Adam **Chalupka**, duchovní, pedagog a církevní historik
- 31.10.1517 světový den reformace (dr. Martin Luther v tento den vyvěsil na dveře kostela ve Wittenbergu svých 95 tezí)

Listopad

- 6.11.1832 založen Gustav-adolfský spolek na podporu protestantských církví ve většinově katolických zemích
- 6.11.1872 * František **Bílek**, grafik, sochař a architekt
- 7.11.1992 † Alexander **Dubček**, slovenský politik, vůdčí postava pražského jara 1968, zemřel na následky autonehody
- 10.11.1827 † Michal **Blažek**, první moravský superintendent církve HV
- 13.11.1912 † Teréza **Nováková**, spisovatelka
- 16.11.1632 † **Gustav II. Adolf**, švédský král, ochránce protestantů, padl v bitvě u Lützenu

- 18.11.1877 * Otto **Škrovina**, duchovní a senior, církevní historik a publicista, signatář Martinské deklarace v roce 1918
- 23.11.1972 † Veleoslav **Růžička**, duchovní, církevní archivář CČSH
- 24.11.1572 † John **Knox**, skotský reformátor, zakladatel presbyteriánů

Prosinec

- 3.12.2017 † Luboš **Svoboda**, farář CČSH, hudební skladatel a zpěvák v SEMAFORu
- 11.12.1617 zbořen kostel v Hrobu – podnět ke třetí pražské defenestraci a příčina třicetileté války
- 12.12.1952 † prof. Bedřich **Hrozný**, orientalista a zakladatel chetitologie
- 18.12.1882 * Samuel **Zoch**, biskup a bratislavský župan, spoluautor a signatář Martinské deklarace v roce 1918
- 31.12.1922 * ThB. Darina Bancíková, první slovenská evangelická farářka a spisovatelka, perzekvovaná za komunismu
- 31.12.1992 rozdělení Československa